

ՕՐԱԳԻՐ ԶՄԻՌՆԵՒԱՅ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԲԵՍՆԵՐՈՐԴ ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԶՄԻՌՆԵՒԱ ՇԱԲԱԹ 4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1872

ԹԻՒ 948

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Եկեալս մեծ տէրութեանց մէջ անմիջամտութեան սկզբունքը արդէն ընդունուած քաղաքականութիւն մըն էր, բայց այս սկզբունքը մասնաւորապէս Արեւելեան գործոց նկատմամբ, կատարելապէս որոշուած կերեւի Պէրսիոյ վեհապետական խորհրդակցութեան մէջ, ուր Ռուսիոյ, Գերմանիոյ և Աստորիոյ վարչապետները՝ բուն կամ յարձակողական միջամտութիւն չունէլ Արեւելեան քաղաքային գործոց վերահստատեն թէ Պայտի կոմսը, որ մասնաւոր իրեն Աստորիոսեան վեհապետի գերազանցողական իր կառավարութեան, պաշտօնական կերպիւ ծանուցանելու զայս որոշումն Անգլիոյ դաշնակցի և ապահովելու զնա ի մասին այս ծանր խնդրոյն։

Այս կերպիւ, ստորոգէ թէ Արեւելեան խնդրոյն նկատմամբ խաղաղութիւնը հաստատուն կերեւի, սակայն Աստորիոյ հորդոսին վերայ սեւ կէտ մի կը տեսնուի, որ թէ անտառի հետեւ է ի մէջ, սակայն սնոր ստեղծի հետեւութեանց դէմ գրեթէ ամեն տեւաթիւնը այժմէն պատրաստութիւններ կը ներդնէ։ Բէլքիստիոյ իւր Կաշիէն քաղաքը Կաշիէն օրագիրը հետեւեալ կերպիւ կը բացատրէ մեզ զի ինչեւ սեւ կէտը։ «Գերմանական անպարտ զինուորական պատրաստութիւններ կը տեսնուին։ Աստորիոյ անտառակցոյն, ինչ ինչով ինքն ինքն դէմ էն, կընէ, ինչ ինչով Երեւանի շրջանը յետապնդողական մեծ ընկերութեան դէմ և ինչ ինչով դէմ է այլ անշուշտ խաղաղ դէմ էն։ Աստորիոյ Բրուսիոյ և Գալիսիոյ մէջ գտնութեան և երկրորդականութեան խնձոր մի կայ, որ Աստորիոյ և Գալիսիոյ միջև ընդ միջին և Ռուսի Բրուսիոյ Գալիսիոյ դէմ միայն դաշնակցիցն էր կը փնտռէ։»

Կ. Վոյնց Գերմանաց ամենա, Պատրիարքը, փութապէս իւր անդամաց վարդապետը յուղարկել ի շնորհաւորութիւն որ շաբաթ կալստան ի յիշեալ մայրաքաղաքը։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

Պիստոյ անցից հանդիսակատարութեանց, որ յալագա զնորհաբեր գալտեան ի Նորջուղա, Նորին ամենապատիւ բարձր Սրբազնութեան տեսան Պրիորիսի արքեպիսկոպոսի Յովնանեանեան Փիլիպպոսեայ, նորընտիր քեմակալ Առաջնորդի սրբոյ ամենաիրկեան վանաց, այն և Հայոց Պարսկաստանայ եւ հեղիստանի։ Գրեալ ի Նորջուղա, 26 Յուլի, 1872։

Ի և Յովնան անցից ամեն ամենապատիւ բարձր Սրբազնութեան Նորին Սրբազնութեան տեսան Պրիորիսի արքեպիսկոպոսի, նորընտիր Առաջնորդի սրբոյ ամենաիրկեան վանաց, ընդ աշխարհէր զգալիս ուղեկցուի թեան ընդ նմա ի թիկնաւայ առ Չուլա, և իրարարան յեռագծիւ աղղ արար ի Գերմանաց զհաստաններ նորայ անդամոր, ընդ նմին հաւատարմութիւն ընդ արշալոյսն իրարարան առ իւր, որ լինելոյ էր յի նոյն ամսոյն անցից, զի շնորհ անկեց էր Նորին Սրբազնութեան ի Գերմանաց տեսն, վասնորոյ անբարեհաճ է զեւթեւոյն ժողովրդոյ առ Գերման, որ հետէ է ի քաղաքին իւր ետապարտող ծանապարհաւ և այս վասն չիւրելոյ նոյն առաւել աշխարհաւորութիւն։ Յիշատակեալ Բաղդաթեան է ընդարձակ է մեծ այգին հետի յԱսպազանայ կիս ժամու ծառաւորէ և մեծ այգին միայն արարական մեծ պալատն իրաւակերտ, որ բոտ սոլոյ տիւն Արարից միշտ ընդունին ի թիկնաւայ յարգաւորական պարգևարարութեանց հիւստ, կուսակոյր և մեծամեծ աւագանիք Ասպազանայ զիւրայս (խառնել)։ Ստան հրաւան ընդող առ

քաղաքն՝ վսեմա մասիւ տը Բեռնէն, որ Գերման նոյն կայսերութեան նորընտիր զեպարան է Կարձրա զոյն Դրան քաղ։

Զիշեալ անդամաց է կեղեկականը որ ընկերացեալ էր քանի մը լեզուապէս Գոյն զիտնականներէ, մեծ պատուով ընդունուելով հետեւեալ համառոտ ատենախօսութիւնը քաղ։

«Վսեմա, Տէր, տիեզերական (իւրմենիքս) սրբապետ Պատրիարքը՝ ուրախութեամբ սրտի խնամով Ձեր Վսեմութեան ողջամբ գալուստը ի մայրաքաղաքս իրեն ներկայացուցիչ օգոտտա, կոյսեր Գերմանիոյ, յանձնեց ինձ հրաժար և զգալիս առաջ պաշտօնը մասնաւորապէս զանտութեան ձեռքով իւր շնորհաւորութիւնները վասն որ շնորհ ժամանակն ձերոյ, հանդերձ իւր հայրական բարեմեղծութեամբ և օրհնութիւններով վասն յաջողութեան փառաւոր ստեղծելի որ յանձնեց ի ձեռք։»

Վսեմա, զեպարանը այսպէս պատասխանեց։ «Երբեք և սրտաւոր յարախօսութիւն կը զգայիս, բոտ ի վայրկեան վասն ինձ յոյցարուած հայրական սիրոյն, ի կոյսան, տիեզերական սրբաւան Պատրիարքին, որ հաճեցաւ յուղարկել ինձ նոյն նպատակաւ զիւր, որ այսպիսի մեծ արժանաւորութեամբ կը ընկերացեալ զՆորին Սրբազնութեան։ Երբեք մտաւորապէս կըն նոյն ընդ հայրական բարեմեղծութիւնները և օրհնութիւնները Տիեզերական Պատրիարքին և ամենայն յոյսով իւրմեթ ի զոյն պիտի գնեմ ինչ որ ձեռքէս կուգայ շնորհաւոր ընելու համար զՆորին Սրբազնութեան։»

Օկնի քանի մի աւուոյ, Գերմանիոյ զեպարանաւ ամենա ամենա թարգման մասիւ Վսեմութեան սեպուհը վսեմ, զեպարանի կողմանէ այցելութեան երթալով Գերմանաց ամենա Պատրիարքին ըստ ամեն թէ։

«Գերմանիոյ զեպարանի կոյսան յուղարկել յուղարկեալ է Նորին Վսեմութեան ընդունուած շնորհաւորութեան ինչն ընդ մասնաւոր ամենա, Ս. Պատրիարքին վասն մեծ պատուոյն զոր քաղ Գերմանիոյ զեպարանի, յուղարկելով նմա զտեղապահ իւր ի շնորհաւորութիւն ողջամբ գալուստն նորա Վսեմ Վսեմա ստաւը յառ։»

մենեցուն, թէպէտ մեծամասնապէս տեսնուած ընդայն ընդ առաջին ի յիշեալ տեղին Գերման և անոր ևս յառաջ ի պատիւ հոգեւոր Հոգեւոր իւրեանց այնքին, սակայն բարձր վարկան յաւելու գալու ամեն ընդամենաց սրբապետ իւրեանց, քան զառաջինն ստեղծանալ երեւել հրաւանաց նորին, ուստի կասեալ ի խորհրդոյ պարտաստեցան միայն ի նոյն և ինչ այգին Բաղդաթեան ներկայանալ։ Բայց ոմանք ի հոգեւորական վասն զաշանայցի յորս էր արժանաւոր սրբաւան խաչակիր Խաչատուր վարդապետ, առաջնորդական փոխանորդն ամենաիրկեան սրբոյ վանաց և քանի մի պարտեց յուղարկեալ կան կարգէ, առաւել սեպուհ իմն պարտ փոխան անձանց ընդ առաջին ի Գերման վասնորոյ յի նոյն ամսոյն իստ մի խաւի ելին, ընդ որս և վերապատուելի Օղոտի, նոյն վարդապետն Հոգեւորապետն Հայոց տեղոյ, հանդերձ քանի մի ակաւոր ժողովրդով և Կարեւորեցի բրիտանիկա, փութապէս ընդ նոյն ուղեկցել ի շուք Նորին Սրբազնութեան, վսեմա աղղային սիրով իրեն մերձ էր աւետարտեալ կիրակի աւուրն ծագել, յորում տեսանելոյ էին հասարակութիւնը Չուլայեցոյ զգալիս ի տեսնել իւրեանց հոգեւոր յաղագոս որոյ ոմանք յերկրոյ շնորհաւորական պատրաստեալ էին ի նոյն Բաղդաթեան այգին և զիւրեցոյն օթաղայեցան անդր և ուրախութեամբ հոգեւոր, մնալով յանկալի գալուստն նորին, ընդ որս և մերս խումր հանդիսակցի էր անդամոր ընդ նոյն գոլիւրն ողջոյն, և ոմանք ևս զիւր հասարակ զիւրեցոյն հետգնեալ երթային անդր։ Այսպիսի և մերձ ընդ առաւորն ներկայացաւ անդր զերազատու պարսն Ստեփաննոս Պ. Աղան։ Բնանց, զորձակաւոր որն Բրիտանական տերութեան և մեծամեծ յաղղային մեր Չուլայոյ, հանդերձ քանի մի Հայ և Կարեւորեցի վսեմապարսն ի մեծաւոր Թեոփեան հոգեւոր զնորհաւոր

անցուց թէ Նորին Վսեմութեան շատ կը փափայէր անձամբ գալ և իւր բերնով մասնաւորապէս զիւր շնորհաւորութեան Նորին Սրբազնութեան, բայց որովհետեւ տակաւին պատիւ շունչեալ օգոտտա Երթալին ներկայանալու, ուստի յետ ոչ բաղմայ իւր փափայը ի զործ պիտի գնէ անձամբ մասնաւորապէս իւր յորդանայ Տիեզերական Պատրիարքին։

Նորին Սրբազնութեան այսպէս պատասխանեց։ «Շնորհաւոր եմ մեծ ապէս վսեմա, զեպարանին, սակայն իմ տեղապահ վարդապետս յուղարկելով ի շնորհաւորութեան, քաղցր յոյս և բերկրալի պարտը մի կապարեցի, վասնորոյ յանձն Ե. Վսեմութեան կը տեսնեմ զարժանաւոր ներկայացուցիչը այնպիսի աղղի մը, զոր Երթալին բաղձր կը յարգէ վասն իւր խնամաւորութեանը, ըստ որոյ թեմանց, քաղաքակրթութեանը և առ Վսեմա տեսնուած ունեցած բարեպաշտութեանը, որոյ համար այնչափ մեծ հանգիստացաւ և այնչափ փառք ստացաւ։»

Գերմանիոյ զեպարանաւորն առաջին թարգմանը մեկնելու ժամանակը շնորհաւոր լինելով Ս. Պատրիարքին իրեն եղած մարդասիրական ընդունելութեանը համար, ապահովեցուց զՆորին Սրբազնութեանը, թէ իւր հայրական բարեմեղծութեանց և օրհնութեանց հետ պիտի հայորդէ նաև վսեմա, զեպարանի զմեծալին խաղաղ զորս լսեց ի բերանոյ ծերունաւոր զիւրեցոյն օրթոսոսքս եկեղեցոյն, որ մեծապէս պատուեալ է և ի Գերմանացոյ։

Այս այցի լուծեանց մանրամասն պարագաները ընդարձակօրէն գրուած են յունարէն լրագրաց մէջ, որոյ մէջ համառօտիւ քաղեցինք զվերոյիշեալ տեղեկութիւնը, զորս նշանակութեան արժանի կը համարուի։

ԱՂԳԱՅԻՆ

Հաճութեամբ սրտի կը տեսնեմք որ Մաթթ օրոյ, զիրը ի պատիւ Ճամարութեան և տրդարութեան հրատարակած է իւր թերթին մէջ, որ ի 21 հոկտեմբեր, զտեղեկագիրն ի յիշատիւ աղղային Գաղա

ծու թիւն հոգեւոր Հոգեւոր այնքին։ Անդ ի ծագել արեւ տեսարանս զեղեցիկս ընդայն տաւջի, զի այն ինչ զեպարան իւրեց ան զիւր ամենայն ժողովրդականք յանկալի կարգայ ի նոյն տեղին, և ճիւղն թափեցին անտի ևս զքաղաքիս յառաջ խաղաղեցանել ի հանդիսել յանկալայն իւրեանց, և անդէն անդ ի տարակալ բացաւ կայտնեանց տեղին աչք իւրեանց զՀայր իւրեանց հոգեւոր, ում ապաժոյծ ընդամեն մնային, սոս որ որոտաւոր զիւր ընդ առաջ, ունին զորդական խոտարհութիւն իւրեանց, և ի փոխարէն ընկալան զհայրական լիակեղուն օրհնութեան նորոյ Գերմանիոյ նախնի թաղեալն ընդ վերջին եկեղեցոյ, աւետարանն սոհասարակ միմեանց զյնձնաւորաւոր գալուստ Հոր իւրեանց։

Անդէն յետ փորը ինչ հանդեսեան Նորին բարձր Սրբազնութեան ի նոյն հոգեւոր և հոգեւորն արդունի պալատան մեծի, որ ի Բաղդաթեան և օրատրաստելոյ ըստ պատշաճի, ահա աշտանակեաց ի նոյն մի տեղապարանց զորդարեալ ամենայնիւ, որ յաշտոյ յոտոտորն իւր և ի զաւր ամեն զոտոյ զիւր զմեծ ուրախութիւն իւր յոյսանէր ընդ հեռեան իւր վեհանախնայ։ Այսպէս ի միջակին կալով Նորին Սրբազնութեան, ի թիկնայ կարգաւ տեղեցան դասակը հեռեւորութեան այրեւծոյն և այլն, և յառաջ կուսէ ամենայն խումր հետեւակայ երկուող երկայնութեամբ շարեալ մի զիւր միւսոյ, ի զործ և չքեղափալ տեսարանս, և այսպիսի պատրաստութեամբ յուղի անկան և հասեալ ի մեծ դուռն քաղաքին Պարսկալ Հաստաբաղ կողեցեալ մտին ընդ այն յերկայնաւոր շուկայս, յորում խուռն բաղմութեան քաղաքացի Պարսկաց պարապին յառեւորական զորս իւրեանց, և այնպէս փոխաւոր նոյն բաղմութեան անկարծելի իմն երկայն ընդայն յաշտ Պարսկաց, զի տեսնէ տեսեալ նոյն միախուռն բաղմութեան և

բաւուր չունիք. մանաւանդ որ ազգային ծնունդէն բաւական մեծակալ գումար մ'ալ հետեւնիք զարք. և ասկէ 'ի դատ Ազգայեան վարժարանի համար դեր. կուրիք 2000 ֆրանքն ալ ձեռք անցնել յաջողեցաք ձեր խաբէական սատանութիւններով: Կըզրէք նաեւ որ Ազգայնոսի ժողովուրդը թմրած է, և կը պատուի. բէք որ 'ի սէր ազգութեան հանրադրութիւն մի չի. նեւք, ձեր աղէկութեանը համար և 'ի Պատրիարքա. րան զրկեմք բոլոր Ազգայնաճայոց ստորադրութեամբ. րը, աղաչելով որ օրինակ մ'ալ Ա. Ր. Շ. Ա. Ր. Ս. Ե. Ա. Ն. ներք: Այս ստորադրութեան վրայ բաւական խորհեցայ, և ձեր խնդիրքը կատարելու համար ձար մը չկըցայ զանել: Այլ արդարեւ ձեր գրածին պէս ժողովուրդը թմրած ըլլար, ցուցէ յաջողութիւն գտնէր ձեր նպատակը. բայց ժողովուրդը ձեր կարծածին պէս թմրած չէ. և այս գրածս այնչափ իրաւ է, որ ձեր թմրած երեւակայած ժողովուրդը միշտ իբրարայնութիւն մէկ մէկու կը հարցնէ թէ փախստական վարդապետը երբ պիտի վերադառնայ 'ի Պատրիարք, որ ազգային հաշիւներն ըստ օրինի քննուին, խոստարար վարդա. պետին ինչ պատիւ տրուելու է, կրօնափախութեան ստաջորդը փառասէր վարդապետը որ վաղը պիտի աքսորուի և այլն և այլն. ահա այս կերպով կը թուի ժողովուրդը ձեր վրայ, զոր դուք թմրած կը կոչէք. բայց զառով ձեր աղէկութեան համար պահա: ջ բաժ հանրադրութեան, ատիկա գլուխ հանելու անկարելի է. ըստորում երբ դուք ասկէ փախք, ժողովուրդը չափազանց զայրացաւ ձեզի դէմ, և սկսաւ ձեր անց. եալ կեանքը խառնել: Ոմանք ձեր անբարոյականութիւնը կը իշխումբ ին, յիշելով խորէնեան դպրոցէն երեսնիդ թուրքերով լեցուն և եռահանգով արտաք. սուելնիդ, ձեր բարոյականին դէմ իրաւամբ բողոքու. զին անունը տալով: Ուրիշները՝ դեռ այս բարեկե. դանին 16 տարեկան իշոյն երկտասարդին սուածնիդ. ետ պահանջներու համար բրած լիբր բողոքը և ձեր յանցաւոր կերպարանքը կը նկարագրէին, և շատերը ձեր անհամ քարոզները և առաւուրնէ մինչև իրիկուն զուրսերը բրած երթն եկով ինչնիդ յիշելով՝ ձեր վարուց և բարուց ապականութիւնը կը նկարագրէին: Արդ կը կրկնեմ, քանի որ ժողովուրդը ձեր կարծածին չափ թմրած չէ և զձեզ բաւականէն աւելի ճանչցած է, անկարելի է խնդիրնիդ կատարել, և մէկ օրի. նակն ալ Ա. Ր. Շ. Ա. Ր. Ս. Ե. Ա. Ն. որ անշուշտ չպիտի հա. ձի հրատարակել, երբ լսէ թէ իւր բարեկարգ Ա. զպետեան վարժարանին զրկուելիք օղնութիւնը ամե. նայն վարժութեամբ և անխղճութեամբ իւրացուցիք: Կըզրէք նաեւ թէ խիստ նեղութիւն ունիք ստակի և հանգերծի. այս գրածնուդ չեմ ուզեր հաւատալ, քանզի 200 ոսկի ազգային սնտուկէն վերցուցիք՝ 2000

կան համարյոյ իւրեանց առ սուրբ օծեալ Ա. Ղ. Նորա, շնոր. հաւորելով զգալուստ Նորին Սրբազնութեան: Եւ ևս որ ստանձնեալ ունիմ յիս զգալուստն վարժապետու. թեան ամենափրկչեան դպրոցին՝ 'ի նոյն նպատակ կա. տարելոյ դպրոցիս՝ փութացայ հանդերձ աշակերտօք և զաստատօք ներկայանալ 'ի վանս, ուր ներկայ կը և վարժապետ Հայկեան հայրենասիրական դպրոցին՝ դա. սատուք և աշակերտութիւն իւրով: Նորին Սրբազնու. թիւնն ըստեալ կայր յաթոս 'ի ներքնայարի մեծ դահձի առաջնորդարանին, և որոյ զառաջնու. կայեալք յոտին զառք քահանայի և ժողովրդականաց Մեծ Մ. Ղ. Նորա թա. զի և այլն՝ յաթոս լեալ ունին մատուցանելն պերճախօս խրատարանութեանը նորին, որ 'ի շրթանց ելեալ վե. ղանէին առ նոսա: Ամենայն՝ զուսուսնասիրութենէ յա. ձիւն բանք, արդարեւ ներկայութիւն և բազմախոսք, արժանիք դրոշմելոյ ոսկետառ նշանագրութեամբ, որք զհանձարելոյ ունակութիւն նորա և զբաւումնանօթ ու. սուսնակարութիւնն բացայայտ քարոզչին և յարանչս անգամ կը թիւն զըզը ամենայն:

Յարձակելն նոյն՝ մտին 'ի ներքս մեծախոսք ժող. վարդականք թափուրկելոց թաղիս հանդերձ քահանայիք իւրեանց, զհետ նոյս և մեք աշակերտօք մերովք. նոյն. պէս սկիզբն կալու Նորին Սրբազնութիւնն նոյն հանձա. րիդ բանախօսութեան իւրոյ, օրհնելով զամենայն և և խրատելով զձեռնոյ, զի զգալուստն իւրեանց միշտ 'ի զպրոցս առաքեալն, ցուցանելով բանաւոր փաստիւք զմեծ օգտակարութիւնն ուսմանց, նմանեցուցանելով զանկիրթս 'ի մանկանց, ծառայ՝ որոյ բարունակք աւե. լըրդ 'ի զուր խափանեն զարգաստարութիւնն նորին, և 'ի կամին զստուսն նորին, պարտութիւն 'ի բայ յատանել զայնս և յապաւել, այսպէս և 'ի կամին բառնալ զչար

Ֆրանք Ազգայեանի ազգայնիկ սաներու իւսուցիչը յափշտակեցիք. ուստի այսչափ քիչ տեսնուան մէջ ինչ ըրիք այս մեծակալ գումարը. վաճառականութե. զառաջ չէք որ ֆրանս հաշիւ մը պատրաստէք, որո. տուելք. ուր փախստիք. որ կամքերնիդ կատարելու համար ծախս ըրիք. զրեցէք, որպէսզի ես ալ կարե. նամ ժողովուրդը համալը թէ արդարեւ ստակ մը չու. նիք. թէպէտ չեմ յուսար որ մէկ փութ մը անգամա. լու յօժարաւոր մէկը գտնուի:

Կըզրէք նաեւ թէ, խղիւստսի ժողովուրդը օտա. րախօս կարգաւորներու բարեք կընէ, և կը յաւե. լուք թէ դուք՝ որ իրեն շովիւն էիք, հարկաւ ձեր վրայ աւելի գթութիւն ցոյց պիտի տայ: Ճիշդ է որ Ազգայնաճայը կարգաւորներու արժանաւորութիւնը կը վարձատրէ. բայց ձեր երեւակայած հովուական պաշտօնը չճանչնալու համար կը զարմանայ թէ ինչ. պէս կը յանդգնիք ինքնակոչ հովիւ հրատարակել զձեզ որ ժամակոչ մ'ալ չէք կրնար ըլլալ. վասնզի ոչ զի. տութիւն ունիք, ոչ արժանաւորութիւն, ոչ ուղիղ բարոյական, և ոչ իսկ երկու տող ուղիղ աշխարհարար գրելու կարողութիւն և հմտութիւն. ուստի քանի որ ժողովուրդը իւր արժանաւոր շովիւն ունի, չուզէք ճանչնալ ձեր երեւակայած հովուական պաշտօնը. գիշտելի գայլեր չկան ձոս որ ձեր մտացածին իշխա. նութիւնը յարգեն ձեր արժանեաց համեմատ:

Կըզրէք թէ դէմ նամակով մի լրագրաց միջոցաւ միթեքութիւն մի տան ձեզ Ազգայնաճայ, և թէ այս մասին մեծ յաջողութիւն ունիմ ժողովուրդը համ. զելու. հաւատացէք, վարդապետ, թէ այդ կարելի չէ. և ես 'ի սէր ձեր չեմ՝ կրնար մինչ այդ անարգ ան. տիճան խոնարհիլ և ժողովրդեան արգարացի զայրոյ. թը գրգռել կրկին. ըստորում թէ՛ ձեզ, և թէ՛ ձեք բարոյականին անհաշտ թշնամի է և կատէ զձեզ և ձեր պարսաւելի արտաքը. վասնորոյ այս խնդիրքնիդ ես ստիպուած եմ մերժել: Բայց չեմ ուզեր ձեր ա. զառաւելիւնը խնդրել. և արգելք ըլլալ ձեր վա. րադաքականութեան, որով կրեաք հրապարակական լեռնութիւն մէջ՝ ձեր խայտառակ և զրպարաւիշ յօդ. ուածներով: Կրնաք շարունակել այդ ընթացքնիդ մինչև որ ձեր յափշտակած կրկին գումարները փա. ցնէք: Այն մոռնաք սակայն որ ետքը. ըսելովուքեմ քիչ օրերէ, վայր պիտի կարգաք ձեր անձին, և թէ մինչ ցարդ չկարգաք:

Արդ՝ առայժմ կը լինի ջանքնամ նամակ, քանզի բա. ւական երկարեցաւ. բայց նամակնուդ մնացորդ մա. քին չպատասխանելու համար ներողաւոր ըլլալնիդ կը խնդրեմ՝ այսչափ աղէկութիւն հերիք սեպելով, և պատասխանի չեմ՝ սպասեր. բայց եթէ գրէք, մի՛ կարծէք թէ կը մերժեմ. միայն թէ կաղաչեմ փութա.

ցէք ձեր մտքինը համառօտիւ պարզել, որ չստիպ. ունիմ դարձեալ այսչափ երկար պատասխանով մը ըն. թերցողները ձանձրացնել:

Խնամ միշտ ձեր թղթակիցը Ս. Մ. ՈՅ Ս. Ե. Ա. Ն.

Պատհիւրէ, 23 Հոկ. 1872.

Սուրբ Աշտուի Արարատ ամառայնոյն Օղոստոսի տետրակին մէջ՝ ազգասիրական ուրախութեամբ, հե. անեալ տեղեկութիւնները կը կարգաւորէ:

Հնգիւստանի և Պարսկաստանի Հայոց Առաջնորդ. գերա. Պրիկորիս Եպիսկոպոս Յովհաննէսեան 'ի 14 անցեալ Յունիս ամսոյ 'ի թէհհհհհ 3 ժամաւ հեռու. ի 'ի խալալ կոչեալ արքայական ամարանոցն՝ Պարսից օղոստա. Հասին ներկայանալոյ պատիւն ունեցած է կարի վայելուչ ընդունելութեամբ:

Օղոստափառ Հասն իւր ձեռամբ ընդունելով վեհա. Հայրապետի մերոյ նամակը (1) 'ի ձեռաց գերա. 'ի իրիկորիս Եպիսկոպոսի՝ և ապա 2 ձեռքով բռնած՝ ընդունելով, ասել է, բայց յարգանքով. և ապա բարեհաճել է հարցանել սրբազնագոյն Հայրապետի օրպիսութիւնը. որում պարտաւարտաճ պատասխան. ները յարգանքով փոխանակած է 'ի իրիկորիս Եպիսկոպոս. ութիւնն, և խօսակցութիւնն և տեսակցութիւնն սո. վորական ներկայացմանէ աւելի պատուաւոր և ցլեւ ըջ խօսակցութեան, առանց թաքմանի եղել է:

Կ. Պաշտոյ Գ. Ն. լրագրոյ Հոկ. 25 թուոյն մէջ՝ հաճութեամբ սրտի կը կարգաւորէ զոր ինչ կը հասնի:

Վեհ հայտնեան գերա. տէր Պետրոս Ս. Արքե. տիսկոպոսն անցեալ շաբթու բարձրա. Մեծ-Ապար. գոսին շնորհաւորութեան գնաց 'ի դիմաց վեհափառ Հայրապետին Ս. Աշտուի: 'ի իրիկորիս Եպիսկոպոսին՝ որ արդէն ծանօթ է մեր Ս. Հայրապետին, շնորհա. վաւելութեամբ ընդունել է 'ի իրիկորիս վեհա. Սրբազնու. թեան կողմանէ եղած շնորհաւորութիւնները, և յա. կապէս յանձնարարութիւն ըրեր է Պետրոս սրբազն. նին, որ իւր շնորհակալիքը յայտնէ Հայրապետին:

Վերա. Պետրոս արքեպիսկոպոսը, որ բունիբուն և կենդանողէտ եկեղեցական մըն է, ամենայն Հայոց Ս. կաթողիկոսին խորհրդոյ քարտուղարն է 'ի Ս. Աշտուի: Եւ քանի մը ամիսէ 'ի վեր 'ի Կ. Պաշտ. կը գտնուի օգտափութեան համար. Սակայն առ. բարձրա. Մեծ-Ապարգոսն ըրած իւր պաշտօնական այցելութիւնը կապացուցանէ թէ վեհա. կաթողիկո. սին փախանորդութեան բարձր պաշտօնը վարելու:

(1) Ս. Ս. գրոգրեան քարգմանութիւնը հրատարակուել է թեհհհհ քաղաքի իրան (Պարսկաստան) կոչեցեալ պաշտօնական լրագրին մէջ:

Բեմն հանձնարել Տանուտեան, և երբեմն խնամաւոր. նուապետի և այլն, զորս յուսամ թէ ոչ իւր հոգնոյ հնչումն համարեցայ, այլ արեւմաք ևս կատարել մարթայացայ, և 'ի վարձ ձեր, այժմ զհայրական օրհնու. թիւն լիմնակալ, յուսամ թէ արդէն իւր վարձ տեւալ բուսարարելոյ ևս, մինչ վառ ապագայոց տնօրինելոյ եմ զարժանն: Եւ զարժանեալ զգէմ բանից առ բազմեալ ժողովրդականս, ասաց, թէ վարժապետն նոյն ճառիւ իւրով իւր թարգման հանդիսացեալ է որովց ձերոց, և 'ի զիմաց ձերոց կամեցեալ զամենայն իղծս ձեր և զփա. վագ արտայայտել, իրրութէ հասարակութիւն ձեր այն. պէս փափագէ լինել ինձ որպէս և զրէ, որոյ վասն խնդ. րեաց զնորս սուրբ Հոգնոյն յօգնականութիւն իւր, աս. բարեք կատարելոյ զառիկն յանձնաւորաւորաւ առաջ. նորդութեան և այլն: Զինի որոյ և առ ներկայ գտեալ զաստ աշակերտաց ևս ուղղեաց զօգտաւոր և զիւրեք խրատարանութիւնս իւր զանազան համոզական և շրք. նալ օրինակօք և ազգու ներդրութեամբ, որ զուն. կընդիրս զմայրեցուցանէր մեծաւ զարմացմամբ: Զինի այ. սոյնի ևս, ըստ նորին թոյլտուութեան ընթերցաւ զիւր ճառ Պ. Մկրտիչ Կ. Պ. Զօհրաբեանց, միւս վարժա. պետն Հ. Հ. ուսումնարանին: Տեսեալ ամենեցուն զայն. քան շնորհաւորք ձիրս փայլեալս 'ի նմա, հոգեով չափ ուրախ լինէին և 'ի սրտէ զհարան հանդիսանային ևս զշնորհաց վեհափառ Հայրապետին, որ այնպիսի արժա. նաւոր հոգեւոր Հոգնի արժանացոյց զինքեանս ըստ ու. սումնասիր բարոյից իւրոց:

(Մնացորդն յաջորդ քուով):

Ա. Եպիսկ. Կ. Ս. Զօհրաբեանց,

վարժապետ Ամենափրկչեան դպրոցիս Նորոյս Զուգայոս:

Իշխանավանքի տարածք է իրեն , դժնե տոժամանակեայ
կերպիւ : յԻնքնիկե , այսպիսի փոխանորդութիւն
մի՞ զոր ազգայոս յոյժ կըճամարէք , ամենահալաւ
ւոր էր . ուստի՜ անոր զործագրութիւնը , որ բարեւ
բազմաբարձր նորոտաւոր պտագայից մէջ կըսկսի ,
անտարակոյս բազմամ սիրով պէտի ողջունեն թուր
ողջափոխ և կենդանապէս ազգայինք :

Արհեստատեղի մեզ թէ վարժապետեան գեր • Ար-
տես Ընդդիմակոյտը՝ Արկովիդիդի վիճակին առաջ
նորդութեան հրաժարած է, չեմք գիտեր ի՞նչ պատ-
ճառու • Դարձեալ կը լսեմք թէ Արիւն Գերապատ-
ուութիւնը, որ վեհա • կաթողիկոսին ազգասիրական
տնօրէնութեամբ Սահմանիդ եկեղեցւոյն շինութեանը
համար զբաւեալան նպատտ ժողովելու գոյցած էր ի
վիճակս Հայոց Սոսնատանի • քահնի մի շարքով պի-
տի • Երազանայ ի հայրենիս իւր ի Կ • Այլիւն •

Երբէ լսած էին ստեղծ լինի , Եղմբերի Ըստջնորդա-
կան պաշտօնին նոր և արժանաւոր յոյժ բնորոշ լի մի
կրնիք լայանայ մեզ , որուն արժանեցոր վերայ աւել
լուրջ կը դասեմք նորէն դրել , քանզի Ըստջնորդ շատ
անգամ առիթ ունեցած է դուռն թեամբ հրատարակել
զայն սխիկ , բայց և այնպէս հարկաւոր կը համարվեմք
յոշ ածել մեր ընթերցողաց թէ գերա . «Երբեք
» Երգանք որ շնորհ դատե է ամենայն Հայոց վեհա ,
» արժողիկանին առջե , ուսումնական , գողցիկազէա ,
» արտասան քարոզիչ և խոհմբ եկեղեցական մըն է ,
» արժարանաց բարեկարգ տնօրէնութեան հմուտ ,
» Եղեք նաև քաղաքականութեան քաջ տեղեակ ,
» Եմանմբ յաւելցնելու թէ յիշեալ բանիբուն հո-
» նոր հովիւ սերելի է բոյժ լուսահողի տէր Արղաս
» . Ըստջնորդին մարդ :

與祖氣祖氣祖氣 祖氣祖氣祖氣

Զմեռանիս , 4 Նոյեմբեր :

Մտնելու փեսմ. Պողոս — Պէլը, որ օյոստաւ
այլ վաշխէ Սյւրժանին սեղանաւորն է, Շուրայի
էվէթին անդամ և Վիլլիէ կոչուած կայսերական
դիւանաւոյ վարչութեան խորհրդոյն նախագահ,
նշեալ ուրբաթ օրը Ռուսաց շողիւսով Վ. Պօլսէն
լալով հասաւ ի քաղաքս. ուր իւր բարձր աստի-
ճանին արժանաւոր յարգանք ընդունուցաւ : Եւ
Սեմյովիւնը՝ որ բարեկամական մանրիմ կապակ-
դութիւններ ունի մեր քաղաքակից Սարգսյանն
լիւնաշուք մահտեօյ Եղեանի հետ, հաճե-
ցաւ նոյն օրը անոր տունը ճաշել, ու երկուդին ի
Պորնովա գիւղը իւր հըսկապ ամառանոցը գնաց,
որ կնածական յարգանք կը հիւրասիրուի մեծարդոյ
Բէօէեան : Եւրոյթին էֆէնտիէն : Եւր զարիմի հա-
ւատարիմ դործակալէն. որ ընտանեօք հանգերձ կը
բնակի ի նոյն ամառանոցը՝ շորհիւ Եւ Սեմյովիւնը

Յիշեալ մեծաշարուստ եւ մեծաշամբաւ Պէյը՝ ի
 Կր մարդասիրականն եւ ազգասիրական վիճ զգաց,
 Դռնքնեհո՛ր՝ փառք եւ պարծանք կը համարուի ընդ-
 հանուր Հայոց ազգին, շնորհալով իզվիրի հասարա-
 յութիւնը՝ որ ամօք յատաջ պատիւ ունեցած եւ բա-
 ական ժամանակ ընդ իւր ունենալ զնա, հաճեցու
 լուտը՝ Թիւսն ճանապարհորդութիւն մի ընել 'ի
 ք բաղաբա՛ս ուր՝ կ'սրծեմք թէ 23-25 օր պիտի մնա՛ս

Վլ. սեմա. Սարգիս Էֆենտին Հումամ ճնան, որ
ուն խառնից կառավարութեան քով օսմանեան գիւ-
րն կարգուիլը արդէն ծանուցած ենք, անցեալամ-
այ 20ին կ. Պօլսէն վ. առնայի ճանապարհաւ,
յանդերձ իւր ընտանեօք, մեկնեցաւ 'ի Հումա իւր
արձր պաշտանին երթալու. Վլ. սեմա. Սարգիս Է-
ֆենտին, որ լեզուապէս, կենցաղապէս երկրաւոր
ընէ և իւր համարադաս լծակիցը՝ Ալմուռնայի
Հարուհի աիկինը՝ որ իրիտ բարձր դատարակեալ
առջ լեզուապէս և չքնաղ երկրաւորագրուհի մըն է,
անաբաղոյս երկուքն ալ Հայոց պատիւը պիտի ա-
րիցունեն խառնից արքունեաց և խառնայի մողղմ-
եան առջև:

Եւ տեղի չի աւագերեց արժաւ, աւեր Զոյճանէս քա-
անայն անցեալ ամսոյ 25ին վախճաներ է, և ճէտե-
ալ օրը անոր յաղարկաւորութեան տխուր հանգէ-
ւ բաղում չբով կատարուեր է եղբայրսիրական մաս-
սկոյութեամբ յիշեալ քաղաքին Զոյն եկեղեցակո-
ւց: Եւս տխուր առթիւ, Եւ տեղի չի մեր յարող
ղմակիցը երկար յօդուած մի կրած է, որ զանա-
սն տեղիկութիւններ կը պարունակէ նոյն քաղաքին
այ քահանայ վրայօք: Եւս այս սրով ճանաչումս յայտ

առաւօտ միայն ձեռքերնիս հասաւ, ուստի կը պարտա-
ւորվի՞ք մեր յաջորդ թոռոյն մէջ հրատարակել զայն:

— Հաւատարիմ աղբիւրէ մի կրնանամք թէ արժա-
նայարդ չ. Տ. Ստվալանեանց պատուելին, որ գաղ-
ղեազէս, քաջ հայկարան ու խոհական անձ մըն է,
հրաւիրուած է 'ի վարժապետութիւն ԼՂԷ քսանգրեոյ
Պօղոս—Պէյի ան ազգային դպրոցին եւ կը պարաստուի
էլսեն, յետ սակաւուց 'ի յիշեալ քաղաքն երթալու:

— Հեռագիրը կրճանդյանէ թէ՛ Պօլսթընի մէջ ահագին հրդեհ մի պատահելով 'ի Համբարանոցն (Լյուդրօ) , 24 ժամ տեւեր է : Լյու հրդեհին պատճառած ֆուսը՝ 250 միլիոն թալէրի կըհասնի , կրոնն , Լյու դումարին կէսէն աւելին աղահոգութեամբ էր :

— Իշխման Օսմանեան Պանքային տեսուչ Դոսա
Լ. Պարբէր իւր պաշտօնէն հրաժարելով, նոյն գրա-
մանոցին սեփականութիւնը Շարլը Ֆիշեր և Դ. Խը
Վրոմբը յարգամեծօր տեսարց յանձնուեցաւ, որոնք
բանիրուն և բարեսիրտ անձինքն են և արդէն կարևոր
պաշտօններ կը վարէին այս Պանքային մէջ։ Ուստի
յայտմէ տե՛ս յիշեալ Շ. Ֆիշեր և Դ. Խը Վրոմբը
տեսարբ ՚ի միասին պիտի ստորագրեն իրեն տեսուչ
օսմանեան Պանքային քաղաքին ։

— Լնդդեղյ Կանքան իւր դրամադղէշին (սքօնթ) ինը՝ հարիւրին Ըէն Դի հանեց. որով ընականապէս ըստիւս դրամական նեղութիւն պիտի լինի Լնդդեղյ հետ սուհաուր ընող վաճառականաց ։

— Լ. Պօլսոյ ազգային լրագիրներէն քաղելով, ըմբռնու վանահայր դերա . տէր Գէորգ սրբազանին անձը գովածէնք մեր նախընթաց թիւով. քայց բաւարեղագարար Նորին Երբագնութիւնը ողջ է, թէեւ անր հիւանդութեամբ վարակեալ :

— Կըլտեմք թէ Լեւորոտօհօնդարիոյ կայսրը քահնճաք է Երկաթեայ լծադի կարգի առաջին ասիւնի շքանշանը յուրարկելու Հոռվի օսմանեան Եսպան վեհաժողովուրդէն: Սարգիս էֆէնդիօն, նմանապէս այն կարգին երկրորդ աստիճանի մէջիկ շքանշան Երրորդը է մեծաշուք տեարայ Երզուման էֆէնդիօն խորասանճեան խօհանէս էֆէնդիօն:

Այլու առիթ չառնորդ ցնրա, տեր խաթիթդմէսս
 չբարեկարգութեւ, նոյն քաղաքին ազգային երես-
 ողանանկան ժողովէն վերադն ընտրուելով, անցեալ
 աքթու զխոսքերձաւ ի վիճակ իւր փառադրանքս,
 աւակն ժամոտանէ ի կ, Գլխին մնալէ ետեւ :

Անցեալ տառայ Դէս Դարձանիոյ նորընտրի դես-
ան զսեմա մտնի առ Կէտաէկ պատի ունեցաւ օ-
րոտապետ Եւլլիանին ներկայանալու ե իւր դեսպա-
ւական զկայսցի իւր մատոյց Կորին յ Եհսափառութէ-
նեալոր կայսր իւր սուլորական մարգափորութիւն
արձանաւոր յարդանօք ընդ ունեցաւ զներկայացու-
նէն Գերմանիոյ կայսեր ։

Իստադբլի Զինյն հասարակութեան ձեռք ժամանա-
լի վեր տեղի ունեցած երկպառակութիւնը ազգա-
նոց որո՞ծոց նկատմամբ, երթալով կը քանդանայ : Երկ-
ստակութիւն ազգայինս, որուն վերայ ողջափայտյն
զովուրդը մեծապէս կը քաշուի :

Հայկազուն փետմա. Եւլզոն խանը, որուն Պարս
պոստա. Շահին առջև մեծ շնորհ և համարում
ստանալով զԼալը հրապարակած եմք, Պարսից գետպան
բոլորեք է ի՛նչոհոն. և մեր ընդունած տեղեկու
նապը հայեղով, Նորին Վսեմութիւնը ցարգ մեկ
ծ պիտի լինի իւր բարձր պաշտօնին երկմարտ:

— ԱլԼսեմք թէ Թոգանդարանի զերատեսչութիւն
յս լրական հրովարտակաւ, յանձնուեր է զսեմա.
սիւլ փաշային:

ԱՌԵՒՏԲԱԿԱՆ

Իմացական վրայոք Լեւոնայէն հասած լուրերը
նք անցեալ Քալթիմու յաջող էին, այս անդամ ձա-
րդ են. հետեաբար գինիքը իջան փնչկ ի 440
լուշի կենդ ինարը. բայց մեքերայով մաքրուած
սուական տեսակը 50շէ50ֆի վաճառեցաւ. հաղուա-
տ լինելուն համար :

Զֆիօսին զինն րուն նոր փոխօխտութիւն մի չեղաւ ,
 ց քիչ մը հանդարտ է առատ անձրեկ զալուն
 ոճառաւ , որ դալ տարուան հնչդին նպաստաւոր
 ամառուի :

փառամուտը դրեթէ միևնոյն կացութեան մէջ կը
 ունի : Անդկիւղ տեսակ պատուական փառամուտը
 դարձուի վաճառեցաւ . և թրիստու տեսակը
 էն մինչև 1978 :

ՕՒՆՈՒՅՈՒՄ

ԱԶԳԱՅԻՆԹԻՒՆ

Իմաց կըտրուի հասարակութեան քե երկուշաբթի
Լե՜ն, այսինքն Հսկտեմբերի 30էն (ըստ Յրանկաց Նյ-
եմբերի 1 Լե՜ն) սկսեալ քարափանց (քէին) երկրորդ բա-
ժիսէն ռաբիւր վարստն մէքր երկայնութիւն մի վաճառ-
ռոտկանաց տրամազլուրան ներքէն՝ դիմաժեմ վան
բեռնատրութեան ապրանաց ՚ի նաւա՜ն եւ նաւերէն
հանելու ՚ամուր՝ ծանաւցանելով միանգամայն քե բա-
րափուշքի որոշեալ իրաւունքք նոյն օրէն սկսաւ առ-
նուիլ յիշեալ երկայնութեան վերայ :

Քիտիլ արժանե անե. րե, Վերոյիչեւ տմար: Են
սկսեալ, Քերն ուրիլ մասանց վրայեն ճշ տպրանք պի-
տի բեռնաւորսին 'ի նաւս եւ ճշ տպրանք 'ի ցամաք
պիտի հանուին, յինչեւ որ բարափանց նոյն մասու-
քը շինուելով, հեղափեռն վաճառականաց տրամա-
կրուէան ներքեւ դրուին:

ԻԶՄԵՐՆԱԿԱՆ ԲԱՐՍԻԼՈՆ (ԲԷ) ԸՆԿԵՐԱՌԹԻՒՆ

ԱՐԴ. ԸՌ ԴԵՒԵԼՐՈ

Այս աստիճանի հաւանագոյն (բոք տ'աղբլ) արտադրել
քաղաքացւոյ Լեւոնկոյ (ժէժէ'), շէտեւելու վերայ լինելով,
խնայ Կերտքոյի հաւաքարայ իւն այս քարահայտին երկու
վերջերն մայր երկ հետեւող գիրքը բռնած են :

Հորաւոյն եւ կոքի տակնոյն՝ քարախանայ դամաքը և
26) մէկ քաղաքաւոր խնամար, Մարաւառն առջև :

Հիօփուային 'խալի' անկիւնը՝ գրեթէ 460մ, իր հետա-
ւելով ձեռքի հարաւային անկիւնէն և 550 մ, իր արաւ-
փո նքէն, անշարժաց պոճեան զրոտան աօջի :

Երբտե նաւան, որոց վերայ գիշերները լսուածները կը
վառնէին կարմիր գոյն լոյս կուտան, դրսեւորէին քաղա-
կայտ եկցուկին անկիւնները կապուող երեւոյթային ծայրերը:

Հարազարաց խնայ կէտբաթի թէ՛ գնանկ կոյնսուպ
համար՝ սյա՝ էր'լու նշաններուն (խալէթ) մէջն անշնե
լու, թէ՛ ցո՛ւել և թէ՛ զլ՛հբ՛ւս անախ :

Իրավիճակ, 13/25 Հոկտեմբեր 1872:

1111

(Ժ) արդ Ման Հայրենեաց :

Այս անուամբ նոր իւր գիր մը եւս Երեւանէ առ. ի է
Պօլիս - որուն ծնունդը Եղբայրական սիրով կողջո-
ւնմը, յաջողութիւն եւ երկար կեանք բարեմայրեւոյ

Յուզան, որում խմբագիր—տնօրենն է մեծարգո
Յուզակիմ Գ. Բեխեան ուսումնական էջենսին, քա-
ռածալ 8 երեսների բաղկացեալ թերթ մըն է, եւ կէսը
հայերէն լեզուաւ ու կէսը հայկական տառերով ու
բրբական բարբառով կը հրատարակուի: Այս լրագրոյն
շրջանը 120 օրնակ է. եւ շրջանին արժէքը 120 դա-
րուշ, ու կիսաշրջանինը 60 դարուշ է:

Ելքորդորեք սիրով գմեր քաղաքակից ազգային-
ները, ինչպես նաև գրողի Հայ հասարակությունը որ
գործակից է. նպատաւատայց լինին յիշեալ վա-
գրոյն, որ անտարակոյս կարելի եղածին ջափօգա-
կար ծառայութիւններ տխրի մատուցանէ նայեմեաց,
մահաւանդ որ անձնական անտեղի էս վնասակար վի-
ճութեան յայտնէ կըզատագարուէ, էս իւր նը-
պատակը պատի լինի՝ փոխանակ աճ աճականի էս կող-
մնապօռնութեան վերայ վնասանելու, հասարակա-
նէն սկզբանց էս օգուտներուն վերայ ձառել :

LA VELOUTINE.

ԼՍ. ՎԼԻՈՒԹԻՆ կոչումով բրինձի փոշին (բուս-
տա), որուն պատուականութիւնը կատարելապէս
խորժուած է. նաեւեւեւ է շատ տարիներէ ՚ի վեր,
նարապիւր կամ դիմալիւր անուանեալ տեսակ մի սպի-
ռակ շանքով պատրաստուած ըլլալով, մարդոյս մոր-
ոյն վերայ օգտակար ազդեցութիւն կընէ: Այս ձեւակ
ռոշին՝ որ կ'ազուն (եալիլըզան) է. եւ գրեթէ ամենեւին
բժքի ջանեալիւր, մարդոյս մարմնոյն քարմուրթին
նեւեւաբար կ'ակդութիւն մի կուտայ:

Այս պատահական փոշին Փարիզի մեջ Լա Բե կոջ.
ևս մոտոցը Շ. Յար փոմատաճիին քով, իսկ
Բրիլ քաղաքները ամեն փոմատաճիներու, և Զրեկ
ափրիջներու քով կը գտնուի :

Խմբագիր—տէր Վրացբոյս

$\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

Ի ՏԳՍՐԱՆԻ ՍՐՇՍԼՈՒՄՈՅ ՍՐԱՐԱՏԵՄՆ